

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 16. IX aastakäik

15. augustil 1934

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	» 1.50
Välismaale . . .	» 5.00
Poolaastas . . .	» 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	» 16.50
1/4 " . . .	» 10.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Töövõtjate haiguskindlustuse kord tuleks muuta. Ärimaksu küsimusi. Lina-kaubanduse komisjon Kaubandus-tööstuskoda juures algas tegevust. Praha-turg mais ja juunis. Ülevaade Belgia majandusest. Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi. Äride register juulikuul teisel poolel. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Väärt-paberite kursid. Tallinna fondi börsi kursisedel.

Töövõtjate haiguskindlustuse kord tuleks muuta.

Tööandjaile peaks antama võimalus võtta osa haigekassade juhtimisest.

Eestis maksev tööstusliku töö seadus, millega normeeritud tööstustööliste haiguskindlustus, tuleks osaliselt muuta, et seada jalule õiguslikud vahekorrad tööandjate ja töövõtjate vahel. Muuta tuleksid eriti need seaduse eeskirjad, mis vene revolutsiooni ajal kerenskiaegse seadusega pandi maksma 15. juulist 1917. a.

Selle kohta esitas Kaubandus-tööstuskoda mär-gukirja majandusministrile, milles soovitatakse viia läbi muudatus, mis võimaldaks tööstusette-võttele, kus vähemalt 200 töölise, asutada oma haigekassa. Praegu maksev seadus lubab seda vaid neile tööstusile, kus on 500 töölise. Kuid selle õiguse teostamine on tehtud seevõrra raskeks, et tegelikult ei ole ettevõtete juures seni asutatud ühtki kassat ega saagi asutada, olgu seal 500 või 1000, või koguni 2000 töölise.

Kuni vene revolutsioonini oli maksev olukord, et tööstusettevõtte juure, kus töötas 200 või rohkem töölise, võis asutada haigekassa. Tööstureil on soov, et sama kord jälle pandaks maksma.

Ettevõtte juures asetsev haigekassa korraliku ambulantsi ja arstiga võib palju otstarbekamalt teostada tööliste ravimist kui see praeguse korra juures on võimalik. Praegu juhitakse töölised üldiseisse ambulantsidesse, kus neil tundide viisi tuleb oodata järjekorda. Arstide ülekoormatuse

tõttu ei leia töölised seal küllalt ratsionaalset ravi. Ka seisab suurim haigekassa — Tallinna Haigekassa — arstidega pikemat aega vastolus, milline asjaolu võtab kassal sageli võimaluse vajaduse korral haigete ravimist usaldada parimate spetsiaal-arstide hoole. Töölisel tuleb palju aega kulutada ja vaeva näha haiguste registreerimisega, samuti ka arstisedelite ja hiljem abiraha saami-sega.

Ettevõtte juures ellukutsutud haigekassas oleks kõik käepärasem ning harilikud tööliste vintsutamised jääksid ära. Kassal oleks ka hoopis kergem oma liikmete üle teostada kontrolli ja kassa võiks olla kindel, et töölised puuduvad töölt vaid haiguste põhjusil, milline kindlus praegu sa-geli puudub.

Edasi oli kuni kerenskiaegse seaduse muutmi-seni maksev kord, et tööandjail haigekassade juh-timises oli $\frac{2}{3}$ ja töövõtjail $\frac{1}{3}$ hääli, s. o. samas vahekorras, nagu maksetakse haigekassadele makse. Kerenskiaegse seadusega 15. juulist 1917 aga kõrvaldati tööandjad täiesti haigekassade juh-timisest. Seda olukorda ei saa aga lugeda õig-laseks. Tööandjad maksavad haigekassale suuri summasid, kuid nende summade tarvitamise kohta pole neil sõnakestki öelda. Näiteks Tallinna Ühis-haigekassa ostis maja, kavatsedes seal seada sisse

oma haigla. Kuivõrra see samm tuleb kasuks haiguskindlustusele, on väga küsitav. Kas on maja ostmine ja haigla asutamine küllalt otstarbekas, selle kohta töösturid praegu oma arvamust avaldada ei saa, olgugi et majaost teostub peaaegselt tööstureilt saadud rahaga.

Tallinna Ühishaigekassa juhtimine on haigekassa viinud vastollu arstkomnaga, mille tõltu töövõtjate tervislik seisukord kannatab. Samuti nõuab ka õnnetusjuhtumite läbi kannatada saanud tööliste ebaotstarbekohane ravimine tungivalt parandust. Tööandjate osavõtt haigekassade juhtimisest aitaks neid nõrku külgi tunduvalt parandada.

Ärimaksu küsimusi.

Kas raamatupidamise seisukohalt õigesti peetud ärraamatuid võib ärimaksu seaduse seisukohalt tunnistada mitterahuldavaiks äri maksustamiseks OMS § 550 korras?

Riigikohtu administratiivosaakond 31. okt. 1933. a., arutanud maksudevalitsuse direktori kaebust maksupeakomitee otsuse peale 10. dets. 1932. a. pesumaja „Viktoria“ puhaskasumaksu asjas, on otsustanud selle küsimuse ja a t a v a l t.

Oma otsuse põhjustites ütleb riigikohus järgmist:

Kaebuses on põhjendatult ette toodud, et ärimaksu seaduse seisukohalt võib ka raamatupidamise seisukohalt õigesti peetud ärraamatuid tunnistada mitterahuldavaiks äri maksustamiseks OMS § 550 korras ja maksustamist toimetada OMS § 551 korras. Niisugusel korral peab üksnes näitama kindlad põhjused, mis tingivad ärraamatute kõrvalejätmise ja maksupeakomitee võimkonda kuulub kaebuse puhul iseenesestmõistetavalt ka otsustamine selle üle, kas maksukomitee põhjendused õigesti peetud ärraamatute kõrvalejätmiseks maksustamisel on küllaldased ja kaaluvad. Käesoleval juhtumil on ärimaksu komitee ärraamatud jätnud kõrvale, silmas pidades äri tõelist tegevust, tööliste arvu, võrdlusandmeid teiste taoliste ettevõtetega ja muid tingimusi, missuguste andmete põhjal ärimaksu komitee ei pidanud üldse usutavaks ärraamatuid äri kasu kindlakstegemiseks, sest komitee andmete järgi pidi äri tegutsema kasuga, kuna ärraamatud aga näitasid kahju. Ärimaksu komiteel olid andmed pesumaja „Viktoria“ sisseseade ja tööliste arvu kohta varemast ajast, maksustamisaastal ja teiste sellaste ettevõtete tulukuse kohta ning maksukomiteel ei olnud küllaldasi andmeid asjaolu tõeksvõtmiseks,

Meie naaberriigis Lätis, kus oli samasugune kord maksev kui meil, tunnustati seaduse muutmise vajaliseks ning seadusega 17. oktoobrist 1929. a. pandi maksma kord, mille järgi teostatakse haigekassade juhtimist pariteetlikul alusel tööandjate ja töövõtjate vahel.

Kaubandus-tööstuskoda on kindlas veendumuses, et uus kord võimaldaks haigete korralikumate arstiabiandmist, vähendaks haigete vintsutamist haiguste registreerimisel ja abiraha saamisel ning vähendaks asjaajamise kulusid, ühesõnaga — seaks tööliste haiguste vastu kindlustamise üldse paremale alusele.

et sel ajal, kui teised taolised ettevõtted tegutsevad kasuga, pesumaja „Viktoria“ töötab aga järjest kahjuga, seejuures oma äri mitte vähendades või lõpetades. Iseenesest on ju võimalik, et äri püsib mõne aja ka kahjuga töölades, kuid siis peaks ka võimalik olema näidata, missugusel teel ja missuguste abinõudega ärikapitali täiendatakse ja äri üldse peetakse ülal. Maksupeakomitee on asja otsustamisel ligemalt ära näitamata jätnud, mis põhjusil nimelt käesoleval juhtumil ärimaksu komitee oleks pidanud siiski usutavaks pidama, et äri tõeliselt töötab kahjuga, nagu seda ärraamatud näitavad. Maksupeakomitee põhjustusel, et maksuinspektori esituses 3. sept. 1932. a. ettetoodud seisukoht ei ole komisjonis olnud kaalumisel, ei ole olulist tähtsust. Selles esituses maksuinspektor kordab neid asjaolusid, mis komiteel asja otsustamisel olid juba teatavad ja nimetab ainult üht pärast asja otsustamist selgunud asjaolu, et raamatupidaja on äris käinud kaks korda nädalas ja sissekanded teinud tagant järele. Kuid maksukomitee ei jätnud raamatuid kõrvale põhjusel, et neid õigesti ei peetud, vaid et nad sisuliselt ei ole usutavad, nagu kaebuses riigikohtule õigesti oli seletatud. Sellelt seisukohalt ei ole aga tähtsust asjaolul, et komisjon asja otsustamisel seda ei teadnud ning maksupeakomitee võis selle asjaolu selgitamisel ka seda võtta arvesse asja otsustamisel maksupeakomitees.

Ettetoodud põhjusil riigikohus otsustas: maksupeakomitee otsus 10. detsembrist 1932. a. tühistada ja asi maksupeakomiteele saata uueks otsustamiseks.

Kas maksniku tuludeklaratsioonis näidatud tulude summa võib ärimaksu määramisel saada võetud ainuüksi puhaskasumaksu aluseks?

Riigikohtu administratiivosakond oma otsusega 31. okt. 1933. a. August Viira puhaskasumaksu asjas vastab selle küsimuse peale eitavalt.

Riigikohus seletab:

Tartu maksuameti kirjas 29. juulist 1932. a. nr. 274 maksupeakomiteele on tähendatud, et August Viira maksustamine on toimunud vastavalt kaebaja enda tuludeklaratsioonis näidatud tulu kohaselt. Sellest peab järeldama, et maksustamisel on võetud aluseks August Viira poolt tema tuludeklaratsioonis näidatud puhastulu, selle alusel tuletatud tema äri läbimüük ja keskmise kasu-protsendi kohaldamisel saadud puhaskasu. Maksupeakomitee tähendab õigesti oma otsuses, et ots. maks. sead. § 551 mõtte järgi ei saa niisugust puhastulu summa alusel läbikäigu arvestamist pidada õigeks. Riigikohus on seletanud, et tulusumma võib ärimaksu määramisel olla küll kaudseks andmeks äri tõelise tegevuse selgitamisel, kuid ainult tulusumma aluseks võtmist ärimaksu määramisel ei saa lugeda õigeks. Maksupeakomitee ütleb oma otsuse põhiseis, et maksukomisjonil tuleks ots. maks. sead. § 551 kohaselt määrata reaalne läbikäigu summa. Selle kohta tuleb tähendada, et § 551 kohaldamisel pole võimalik määrata kindlaks reaalset läbikäigu summat, vaid sellele summale enam-vähem ligikaudne summa. Jaoskonna ärimaksu komiteel tulebki § 551 korras määrata kindlaks läbikäik, mis enam-vähem vastaks tõelisele läbikäigule.

Eeltoodud põhjendusil riigikohus otsustas: maksuvalitsuse direktori kaebus jätta tagajärjeta.

Kas puhaskasu maksu määramisel OMS § 551 korras on kohuslik maksustamise aluseks võtta celmisel maksuaastal kindlaksmääratud läbimüüki?

Riigikohtu seisukoht selles küsimuses on eita v.

Riigikohtu administratiivosakond 8. novembril 1932. a. Abram Sarve lisaärimaksu asjas seletas järgmist:

Maksustamisel ots. sead. § 551 korras ei ole kohuslik maksustamise aluseks võtta eelmisel maksuaastal kindlaksmääratud läbimüüki, vaid aluseks võib võtta eelmise aasta läbimüügi, mis on määratud kindlaks otseste kindlate andmete puudumisel kogutud kaudsete andmete põhjal võrdluste teel. Kui maksukohuslase teated ei ole leitud usaldusväärseks ja läbimüük määratakse kindlaks kaudsete andmete põhjal, siis ei või muidugi olla juttu sellest, et kindlaksmääratud läbimüük vastaks täpselt tõelisele läbimüügile, vaid see võib olla enam-vähem umbkaudne. Maksupeakomitee ise ei ole käesolevas asjas Abram Sarve poolt ülesantud läbimüügi summat pidanud usaldusväärseks ja on õigeks võtnud läbimüügi kindlaks määramise kaudsete andmete põhjal ja võrdluse teel. Kuid niisugusel korral oleks ka maksupeakomitee olnud õigustatud maksukomisjoni poolt kindlaksmääratud läbimüügi summat vähendama, kui ta oleks asjatoimetuses olevate ja tema enda poolt kogutud ning kaebaja poolt esitatud andmete põhjal leidnud, et see summa on liialdatult kõrge, aga mitte üksnes põhjendusel, et eelmisel maksuaastal on läbimüügi summa arvatud vähemana. Üksnes läbimüügi summa erakordselt suurel määral kõrgendamise korral oleks loomulik nõuda erilisi põhjendusi selleks.

Ettetoodud põhjusil riigikohus otsustas: maksupeakomitee otsus 31. maist 1932. a. tühistada ja asi maksupeakomiteele saata uueks otsustamiseks.

Linakaubanduse komisjon Kaubandus-tööstuskoja juures algas tegevust.

Teatavasti moodustati hiljuti Kaubandus-tööstuskoja juures linakaubanduse komisjon, kelle ülesandeks on linakaubanduse korraldamiseks ja linakasvatuse edendamiseks kõigiti aidata kaasa. Komisjon tahab seista linaeksportööride ja linakasvatuse huvide eest valvel, tõsta eesti lina kvaliteeti ja kuulsust välismaal.

10. aug. s. a. pidas komisjon Kaubandus-tööstuskojas oma esimese koosoleku, millest võtsid osa nii lina eksportijate kui ka ülesostjate esindajad. Komisjoni esimeheks valiti hra Voldemar Puhk. Koosolekust võtsid hääleõigusega osa ka põllu-

töoministeeriumi esindajad, kuna Põllutöökoja esindaja deklareeris, et ta koosolekul viibib vaid informatsiooni otstarbel. Teatavasti Põllutöökoda on kõva linamonopoli pooldaja, millega on ka seletatav eitav suhtumine linakaubanduse komisjoni töösse.

Komisjon võttis vastu kodukorra ja moodustas neljaliikmelise töökomisjoni, kes hakkab teostama suures komisjonis ülesseatud põhimõtteid. Samuti võeti vastu komisjoni lähem tegevuskava.

Komisjon tunnistas vajaliseks linakaubanduse korraldamiseks mõnesuguste sammude astumise.

Esijoones peeti tarviliseks eesti lina standardtüühi kindlakstegemine, mis peaks töötatama välja Põllutöökoja poolt ja seadusandlikult määratama kindlaks. Samuti peaks riigivõimu poolt pandama ametisse kaks kontrolööri-instruktorit, kes valvaksid oma poolt, et turule saadetak lina vastaks kindlaksmääratud nõudeile. Sissetulekuid kontrolööride ülalpidamiseks võiks iik komisjoni arvates saada maksu näol 0,3 senti igalt väljaveetava lina kilogrammilt. Ühllasi oleks kontrolööride-instruktorite ülesandeks ka linakasvatuse ning -harimise kohta loengute ja kursuste korraldamine.

Edasi peeti vajaliseks, et valitsus keelaks lina-

dega kauplemise öösel ja pimedail aegadel teedel ning turgudel.

Komisjoni arvates tuleks linaleotamist lubada ka järvedes ning jõgedes, kui see ei muutuks hädaohhtlikuks kalandusele.

Komisjonis puudutati ka linaseemnete sisseveo küsimust, kusjuures arvati, et sisse võiks lubada vedada vaid õliseemet ja sedagi ainult siis, kui oma õliseemnest ei peaks jätkuma.

Töökomisjoni valiti 1 põllutööministeeriumi esindaja, 1 Põllutöökoja esindaja ja 2 esindajat Kaubandus-tööstuskoja poolt — hra Voldemar Puhk kui komisjoni esimees ja hra Paul Mägi Petserist.

Prahiturg mais ja juunis 1934.

Laevade prahtiturg mai/juuni/juulikuus kõvenes võrreldes 1933. aastaga. Kuna 1933. a. prahtiturul jätkus langus kuni juuni/juulikuuni, käesoleval aastal jäi aga langus seisma juba aprillikuuga ning mai- ja juunikuu, võrreldes kevadiste prahtidega peaaegu kõikidel vedudel, näitas teatavat tõusutendentsi. Alates kaugemate prahtidega (mil teatav mõju ka ligemate prahtide turule), — La Plata viljatuuuga, oli siin mai/juuni/juuli prahtimine õige elav ja kindel ning prahtid tõusid keskmiselt 1/— võrra, jõudes üksikuil juhtumel juba kuni 16/9—17/— per tn. U. K./Cont. Ka süteveo prahtid Inglismaalt Vahemerre tõusid 6 d. — 1/— võrra. Metsavedudel, kus kevadised prahtinormid olid madalamad kui läinud aastal, muutus ka olukord mai/juuni/juuli prahtides. Valgemere üksikud prahtid, võrreldes kevadisi pakumisi, tõusid 3/— — 4/— võrra, Leningradi prahtid, samuti kui Soome ja Rootsi prahtid 1—2/6 võrra, jõudes 1933. a. tasemeni ja üksikuil juhtumel isegi üle selle. Seejuures vedude pakkumine oli õige elav ning suuremat tonnaaži ülekaalu ei olnud märgata, isegi ppt. prahtidele oli raske leida sobivaid laevu. Väikelaevade metsavedu Soomest/Rootsist — Daani, Saksa- ja Inglismaale oli samuti elav; pakkumine ja prahtid L.-Soomest — Daani kõikusid 30—32 DKr. ümber, s. o. ca 2 kr. rohkem kui läinud aasta lõpul. Ainult süteprahtid Inglismaalt Baltimerre olid endiselt madalad, kõikudes 4/— — 5/— ümber, nii et suurem osa laevu sõidab ballastis tagasi. Danzigi süteveol tuli samuti prahte tõsta 3—9 d võrra, võttes arvesse üldist prahtituru arengut. Siiski kokkuvõttes prahtid ei ole veel niisugused, mis võimal-

daksid küllalt rahuldavaid resultaate, kuna üldine tase on veel madal ning laevade teenistuse võimaldamiseks peaksid prahtid veel tõusma vähemalt 10% võrra. Teenistust halvab tihti väga pikaldane laadimine, mille üle kaevatakse viimase ajal Venes kui ka Soomes. Sama nähtus ilmneb ka Eestis, kus eriti mõjub kaasa väga väikeste partiide laadimine paljudes kohtades, tihti lahtistel randadel. Kui arvesse võtta kõiki neid ajakaotusi ja lisakulusid, siis muutuvad tegevuse resultaadid kaunis ebasoodsaiks ning eesti metsa väljaveo resultaadid laevadele pole rahuldavad, mis põhjustab prahtide vajalist tõstmist, iseäranis partiides mitmel kohal laadimise puhul, nagu see on maksev ka teistes maades. Elkirjeldatud prahtituru paranemisele on mõjunud võrdlemisi suur vedude kvantum metsamaterjaalide alal, samuti ka kuulduused viljakasvu ikalduste kohta, mis on mõjutanud viljaturgu. Eriti on aga mõjunud laevaomanike tagasihoidlikkus prahtimisel ning rahvusvaheline koostöö sel alal, nagu Nor-Wood-Co, kuhu on koondunud juba üle 830.000 std. laevu. — Mis puutub väljavaadetes suve teise poole kohta, siis peaks lootma, et prahtide kindlunemise tendents kestab, kuna olevail andmeil on väga palju metsamaterjaali veel vedada ning vähemalt Põhja-Euroopa trampvedudel näitab tonnaaži ülepakumine juba kaduvat. Seetõttu laevaomanikud peaksid üksmeelselt pidama kinni tasuvate prahtide nõudmisest, seda enam, et tõusnud metsamaterjaalide hindade juures eksportööridel ei tohiks olla raskusi mõned shillingid rohkem prahi eest maksa.

Ülevaade Belgia majandusest.

Belgia riigi korraline eelarve on küll tasa-kaalustatud ja riigi krediit jalgule seatud, kuid valitsusel on palju muret tööstuse elustamise küsimusega, milleks on kavatsusel tarvitusele võtta abinõusid siseturu kaitseks, uute turgude leidmiseks ja tootmiskulude alandamiseks. Samuti tahetakse praegu silmapilkselt raskustes olevatele, kuid muidu elujõulistele ettevõtetele hõlbustada krediidi saamise võimalusi.

Abinõud siseturu kaitseks on mõeldud peamiselt välisdumpingu vastu. Nii peaminister kui ka põllutöökasminister on avalikult seletanud, et Belgia kavatses jätkata tõhusat proteksionismi nii tööstusele kui ka põllumajandusele. Sellase proteksionismi säilitamine eriti põllumajanduse suhtes olevat peaministri arvates veel sellepärast tähtis, et põllumajandus olevat võimeline suuresti kaasa aitama tööpuuduse vähendamiseks. Kaubandusministeeriumis on käimas eeltööd litsentside ja kontrolli mehhanismi täiendamiseks.

Uute turgude leidmise alal töötab välisminister n. n. Theunis'e komitee kava alusel. Kuuldavasti on juba mõned kokkulepped sõlmitud (kusjuures tulemusi on saavutatud argumentatsioonidest ebasoodsa kaubabilansi kohta) Argentiinaga, Austraaliaga, Hollandiga ja Leeduga. Kuid ühtki ametlikku teadaannet nende kokkulepete kohta avaldatud ei ole.

Rahaminister on seletanud, et Belgia valitsus kavatses oma kaubanduslikke ametkondi senisest suuremal määral laiendada, nende koostööd paremini korraldada ja reageerida dumpingu vastu energilisemalt kui kunagi varem. Samuti tahab valitsus sundida tootjaid grupeeruma ja arendada ainsat tõhusat vormelit: osta sellelt, kes sinult ostab, revideerides lepinguid.

Pole kahtlust, et kui kaubandusminister avab rünnaku väliskaupade vastu „Achetez Belge“ (ostke belgia kaupu) hüüdsõna all, nagu seda teevad inglased juba kolm aastat, peavad väliskaubad selle rünnaku all kannatama. „Achetez Belge“ propaganda on juba praegu käimas, kuid pealahing on veel ees. Söeküsimuses tahetakse luua eriline „söeamet“, monopolisti õigustega. Oodatakse lahendusi ka tekstiil- ja teiste hädahäda olevate tööstuste kohta.

Tootmiskulusid tahetakse alandada. Mitmelt poolt on juba tulnud kuuldavale häälile, et kui ühe hoobiga soovitakse vähendada kaupade omahinda, tuleks belgia frank devalveerida. Valitsus on aga võtnud kindla seisukoha selle vastu, 1926.

aastal devalveeriti juba belgia frank 86%, kuna naelsterlingi ja dollari devalvatsioon ei ole veel ületanud 40 protsentigi. Frangi praeguse devalvatsiooni vastu tuuakse praegu ette ka veel seda, et kullakate on 69%, kauba- ja maksubilansid soodsad, korralist eelarvet püütakse hoida tasa-kaalus, riigikassa seisukord on hea, sissetulekud näitavad tõusu, välisvõlg on naelsterlingi ja dollari devalvatsiooni tagajärjel vähenenud 7 miljardi võrra. Kullablokk peab vastu, kõik bloki-osalised riigid olevat suutnud oma eneste abinõudega vastu panna ameeriklaste ja rahvusvahelise spekulatsiooni kallaletungidele, vastastikust teotusaktiooni ei ole veel vaja olnud tarvitusele võtta ning Prantsusmaa asjane paranemine on kuld-bloki osaliste riikide positsiooni konsolideerinud.

Omahindade alandamise poliitikat tahetakse rajada stabiilsele rahale. Selle poliitika alusteks oleksid järgmised tegurid: alandatud rahaprotsent, mis kalduks võistlejate riikide rahaprotsendi tasapinnani; kivisüsi, mille hinda ei peaks rikkuma anormaalsete protseduuridega; elekter, mille hind ei tohiks olla monopoliseeritud; lihtsustatud ja vähendatud maksud; reaalse elumaksumuse vähenemisega kooskõlas arenev töötasu.

Rahvuspank on alandanud diskonto protsenti 3% peale ja valitsuse poolt teostama hakatud deflatsiooni reshimi huvides peavad omi protsente alandama hakkama ka erapangad.

Kivisöe küsimust on valitsus arutanud juba kaheksa kuud. Kaubandusminister seletab, et kaitse küsimus on saanud majandusliku organisatsiooni aluseks ning ka Belgia peab seda poliitikat ajama hakkama, loobuma liberalismi ebakorrapärasusest ja looma huvide solidariteedi. Esimeseks sammuks selle süsteemi poole on söetööstuse ümberkorraldamine.

Elektri ja transpordi hindade alandamise küsimuse lahendamist püütakse samuti teostama hakata. Maksude vähendamiseks on tehtud algust, alandades neid esialgu 1934. a. teiseks semestriks 65 miljoni võrra.

Mis puutub tööpalkade küsimusesse, siis on enamuses tööstustest tööpalgad kaaluvam element tootmiskuludest. Tööpalkade vähendamise eeltingimuseks peetakse aga elumaksumuse alandamist, mis on eriti kõrgel töölistorterite suurte üüride tagajärjel. Kuidas tööpalkade alandamist suudetaks läbi viia, seda on praegu raske ette näha,

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1) Aktsiisimaksu määrade seaduse muutmise seadus, mis riigivanema poolt dekreedina antud 27. juulil 1934. a., muudab aktsiisimaksu määrade seaduse (R. T. 111 — 1931) § 6 A pp. 6 ja 7 ning § 7 järgmiselt:

§ 6. Sisemaal müügiks valmistatud ja välismaalt sisseveetud tubakasaadustelt võetakse aktsiisimaksu:

A. Tubakalt.

Sort. Ühe kg müügihind kroonides. Aktsiisimaks

1 kg kroonides.

6) III a) üle 6,00 kuid mitte üle 12,00 5,30

7) III b) mitte üle 6,00, liike laiusega vähemalt 2 mm —,70

§ 7. Sisemaal müügiks valmistatud ja välismaalt sisseveetud paberossikestadel ja paberossiuberilt võetakse aktsiisimaksu:

Krooni

1) tuhandelt paberossikestalt . . . —,80

2) tuhandelt paberossipaperi-lehekesealt —,40

Pakiste mahutuse määrab majandusminister.

II

Sama seaduse § 6 täiendatakse lit. D järgmises redaktsioonis:

D. Tubakaja hult:

Ühelt kilogrammilt müügihinnaga kuni

Kr. 3.— aktsiisimaksu Kr. 30.—

Seadus on avaldatud R. T. nr. 65 — 3. aug. 1934. a. ja hakkas maksma avaldamisega.

2. Patendimaksude tariifi muutmise seadus.

Riigivanema poolt 27. juulil 1934. a. dekreedina antud patendimaksude tariifi muutmise seadusega muudetakse patendimaksude tariifi (Patendimaksu seaduse lisa — R. T. 115 — 1927. a. ja 112 — 1931. a.) B. V, VII ja IX osad ja pandi maksma järgmises redaktsioonis:

B. Müügikohtadelt:

V. Raudteejaamade einelaudadelt aastas:

1) Kõigi alkoholiliste jookide müügi eest, viina, napside ja likööride

müügi õigusega ainult lahtiselt, kohustuseta neid müüa kinniselt

2) Õlle ja veini müügi eest 50.—

VII. Laevade einelaudadelt aastas:

1) Kõigi alkoholiliste jookide müügi eest, viina, napside ja likööride müügi õigusega ainult lahtiselt, kohustuseta neid müüa kinniselt 60.—

2) Õlle ja veini müügi eest 30.—

IX. Pidade ja näituste einelaudadelt päevas:

1) Kõigi alkoholiliste jookide müügi eest, viina, napside ja likööride müügi õigusega ainult lahtiselt, kohustuseta neid müüa kinniselt 20.—

2) Õlle ja veini müügi eest 10.—

II

Patendimaksude tariifi VIII osa kaotab maksuvuse.

Seadus on avaldatud R. T. 65 — 1934. a. ja hakkas maksma avaldamisega.

3) Kaubandusseaduse täiendamise seadus.

Kaubandusseaduse täiendamise seadus, mis riigivanema poolt 27. juulil 1934. a. antud dekreedina, täiendab kaubandusseadust (V. S. K. XI k. 2. j.) § 618¹ järgmises redaktsioonis:

§ 618¹. Sadamais võivad laevade laadimise, lossimise ja laotöödel töötada ainult need isikud, kes on end selleks vastava sadamakapteni juures registreerinud. Sadamakapten võib registreerida isikuid, kes vähemalt üks aasta elanud sadama asukoha omavalitsuse administratiivpiires.

Keeldud on töötamine laevade laadimise, lossimise ja laotöödel välismaa laevade meeskondadel ja vintsimeestel, välja arvatud purjelaevad.

Sadamakaptenil on õigus kõrvaldada registreerimata töölisi ning välismaa laevade meeskondi ja vintsimehi esimeses löikes tähendatud töödelt.

Juhtumel, kui tööolud sadamas seda nõuavad, võib teedeminister käesoleva paragraafi esimeses löikes ettenähtud tähtaega oma määrusega tarviduse järgi lühendada.

Sadamatööliste registreerimise korra määrab kindlaks teedeminister.

Seadus on avaldatud R. T. 65 — 1934. a.

Krooni

100.—

Äride register

juulikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Pauline Andrekson, Pärnu, Karuselli 9, toiduainetekauplus.
2. Bernhard Hinno, Lohusuu v., Lohusuu k., segakauplus.
3. Erich Kaljot, Tallinn, Narva mnt. 19, stantsimistööstus.
4. Alfred Karask, Tallinn, Lembitu 7, pagari- ja kondiitriäri.
5. Georges Kivull, Tallinn, Narva mnt. 62—2, esindused (peamiselt puukauba eksport).
6. Anna Kors, Tallinn, Siiversi 7, toiduainete- ja piimakauplus.
7. Harald Lauk, Tartu, Raekoja 13, kella- ja kullasepaäri.
8. Dimitri Lemming, Petseri, Turuplats 6, segakauplus.
9. Mööblitööstus ja -äri „Modern“, Jakob Link, tööstus Tallinnas, Viru 18, ja äri V. Karja 1.
10. Harald Luutus, Nõmme, S. Pärnu m. 153, toiduainetekauplus.
11. Puu- ja metallitööstus „Hometa“ Helene Nagel, tööstus Tallinnas, Pühavaimu 8, kontor Tallinnas, Viru 2/6; prokurist Karl Ludvig Verg.
12. Ida-Pauline Ots, Tallinn, Pagari 4, söögimaja.
13. Helene Pukits, Tallinn, Maakri 6, moe- ja pudukauplus; prokurist Emilie Lellep.
14. Mütsikauplus Karl Pütsepp, Tõrva, Valga 9.
15. Theodor Püvi, Valga, Poska 34, toiduainetekauplus.
16. Hans Raba, Tallinn, V. Pärnu mnt. 33, vana mööbli kauplus.
17. Kinnisvarade kasutamise osaihisus „Tarlon“, Tallinn, Kinga 1; juhatuse liikmed: Ferdinand Berg, Eduard Säkk, Hans Skribanovitz; osakapital Kr. 50.000.—.
18. Elly Tiisler, Tsooru v., Kõrgepalu as., segakauplus.
19. Filmikontor „Estofilm“, Linda Tšaikovski, Tallinn, S. Karja 7—2.
20. Anna Tutti, Tallinn, Kodu 16, toiduainete- ja piimakauplus.
21. Aleftina Vaimann, Tallinn, S. Tartu m. 6, moeäri.
22. Otto Velting, Tallinn, S. Pärnu m. 38, toiduainete- ja piimakauplus.
23. Vassili Vetkin, Irboska vaksal, segakauplus.
24. Pansion „Silvia“, Marie Vismann, N.-Jõesuu, Vabaduse 34.
25. Anna Zastrov, Otepää al., Turg nr. 2, pagariäri.
26. Oskar Zupsmann, Lasva v., Küttimee, jahuveski.

Registreeritud muudatused:

1. A. E. G. Eesti elektriselt piiratud vastutusega Eesti osakond, Tallinn, Raekojaapl. 4, tegevusluba Eestis pikendatud 3 aasta võrra, arvates 22. juunist 1934. Seltsi kapital Eestis on Kr. 100.000,—.
2. Richard Baumees'i jalanõudekauplus asetseb Tallinnas, Rataskaevu 2 (varem Kopli 2-a).
3. Aiaviilja- ja konservitööstus Eva Behr'i pärijad, Tallinn, Kadaka tee 4, lahkunud kaaspärija Edgar Behr.
4. Ida Hints jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Side 18, toiduainetekaupluse.
5. Jüri Jaanus jätkab äritegevust, pidades Tallinnas, Keemia 6, toiduainetekauplust.
6. Aktsiaselts Tallinna Paberivabrik E. J. Johanson, Tallinn; lahkunud juhatuse liige ja asjaajaja-direktor Mooses Bialik, juhatuse liikmeks on valitud Chantrey Inhbald.
7. Johannes Katlasepp jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vana Viru 13, niidi- ja lõngatööstuse firma all „Niidi- ja lõngatööstus „Ikko“ Joh. Katlasepp“.
8. Meta Katz jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Maakri 7, rauakaupluse.
9. Karl Keil jätkab äritegevust, avades Rõuge vallas segakaupluse.
10. Faustine Kink'i toiduainete- ja piimakauplus asetseb Tallinnas, Lennuki 1 (varem Tehnika 14).
11. Katarina Kotkas on avanud teise toiduainete- ja piimakaupluse Tallinnas, Jakobsoni 56 (varem registreeritud Tallinnas, Kunderi 8 asetsevat kauplust peab edasi).
12. Kaubandus-tööstusaktsiaselts „Kreenbalt“, Tallinn, lahkunud juhatuse liige Konstantin Vachmann ja kandidaat Gerhard

- Brockhausen; juhatuse liikmeks on valitud Mark van Jung ja kandidaatideks Leo Sepp ja Georg Schlichtermann. Kollektiivprokuura on antud Gerhard Brockhausen'ile ja Paul Vollmann'ile ning vabriku kirjakudumise osakonna nimel on volitatud alla kirjutama Andreas Althausen ja Johann Pärn.
13. Ida Künnap jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Näituse 11, toiduainetekaupluse.
 14. Anna Lassmann on lõpetanud Tallinnas, S. Tartu mnt. 6, asetseva moeäri, on avanud Tallinnas, Valli 10, moeäri, mida peab firma all „Moeäri „Ala“ A. Lassmann“.
 15. Juulie Liksor'i toiduainetekauplus asetseb Tallinnas, Kollane 3 (varem Lennuki 1).
 16. Jakob Link on lõpetanud Tallinnas, Maakri 6, asetsenud jalaõudekaupluse, peab edasi samasugust kauplust Tallinnas, Valli 4.
 17. K.-M. Karl Loog'i paberi- ja kirjutusmaterjaaliäri asukohaks on Tallinn, V. Karja 3 (varem S. Karja 9).
 18. Nicolai Lorenz'i välismaa kaupade esindus ja ladu, firma asetseb Tallinnas, V. Posti 6 (varem V. Posti 7).
 19. August Luur'i jalaõudekauplus asetseb Rakveres, Tallinna 11 (varem Vaksali 6).
 20. Martin Pals jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vaestekooli 28—4, elusloomade ostu ja müügi.
 21. Anna Petry on lõpetanud Tallinnas, Viidemannini 1, asetsenud toiduainete- ja piimakaupluse, avanud Nõmmel, Leina 11, toiduainetekaupluse.
 22. Evald Pärn jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Rahumäe 10, kiviraiumis- ja polcerimistööstuse.
 23. Rebeka Salome, Tallinn, Fählmanni 12, baretitööstus, muudetud firma järgmiselt: „Esimene Eesti Baretitööstus R. Salome“.
 24. O.-ü. Telliskivitehas „Saue“, Aseri, juhatuse liikmeteks on Karl Küüra (ühtlasi asjaajaja-direktor), Leonhard Käär ja Karl Martens.
 25. Emilie Tamberg lõpetas Tallinnas, Jakobsoni 28, asetseva toiduainetekaupluse ning avas samasuguse kaupluse Tallinnas, Vaestekooli 6.
 26. Jaan Teil jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kesk-Kalamaja 2, toiduainete- ja piimakaupluse.
 27. Alvine Tenneberg jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vene-Balti teh. 9, lihakaupluse.
 28. Eduard & Aleksander Treikelder, Tallinn, L. Koidula 11, elusloomade ja liha müük en gros. Täisosaniku Aleksander Treikelder'i lahkudes jääb ettevõtte ainuomanikuks Eduard Treikelder, kes tegutseb firma all „Ed. Treikelder“.
 29. Eduard Täht on avanud Narvas, S. Kreenholmi pr. 72 toiduainete- ja piimakaupluse (peab edasi varem registreeritud Narvas, Soome-Rootsi pr. 42 asetsevat toiduainetekauplust).
 30. Johannes Valdmann on lõpetanud Rägavere v., Rahkla külas vesiveski pidamise ning on avanud Haljala vallas teemaja.
- Tegevuse lõpetamine registreeritud:
1. Hilda Bergmann, Tallinn, Oskari 3, pudu- ja kirjutusmaterjaalikauplus.
 2. Anna Green, Nõmme, S. Pärnu m. 153, toiduainetekauplus.
 3. Nadežda Kivisild, Tallinn, Siiversi 7, toiduainete- ja piimakauplus.
 4. Madis Knude, Viljandi, Lossi 16, naiste üliriiete töökoda.
 5. Ameerika pesumaja M. Krupkin, Tallinn, Müürivahe 21.
 6. Mats Kärner, Viljandi, Posti 28-a, toiduainetekauplus.
 7. Anna Laksberg, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainete- ja piimakauplus.
 8. Johann Leilov, Pärnu, Jänesselja 3, vanakraamikauplus ja seemnete müük.
 9. Oskar Leilov, Pärnu, Jänesselja 3, seemne- ja majatarvetekauplus.
 10. Emilie Lellep, Tallinn, Maakri 6, pudukauplus.
 11. Amalie Liblik, Tallinn, Paldiski m. 31-a, lihakauplus.
 12. Tubakakauplus „Orient“, Marie Marquardt, Tallinn, Pikk 36.
 13. Minna Paju, Tallinn, Pagari 4, söögimaja.
 14. Marie Palu, Pärnu, Karuselli 9, toiduainetekauplus.
 15. Elfriede Pappel, Tallinn, Vaestekooli 6, toiduainetekauplus.
 16. Armilda Pohlandt, Nõmme, Näituse 11, toiduainetekauplus.
 17. Felix Sild, Tallinn, Koidu 44, soolakala-kauplus.
 18. Küttematerjaaliladu „Küte“, Theodor Tammin, Nõmme, S. Pärnu m. 113.
 19. Richard Väljaots, Tallinn, Jakobsoni 58, toiduainetekauplus.
 20. August Zero, Tallinn, Kollane 3, toiduainete- ja piimakauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Lilienthal, Hans Hansu p. ja Pikkat, Olga Karli t.	25. VI 34.	R. T. lisa nr. 57 3 VIII 34.	V. Suislepa vald Kuigatsi vald.
Lepp, Osvald Jaani p. ja Otsing, Leida Jaani t.	28. VI 34.	"	Tartus, Ülikooli 36 " Kivi 1.
Schütz, Arved Ludvigi p. ja abik. Nadežda Johannese t.	14. IV 34.	"	Valgas, Poska 22.
Luha, Karl Jaani p. ja abik. Pauliine Kustavi t.	25. VI 34.	"	Tartus, Roosi 21.
Sirdnak, Hans ja tema abik. Pauline	19. VII 34.	R. T. lisa nr. 58 7. VIII 34.	Tallinn, V. Juhkent. 10/8.
Greenberg, Felix ja Reimann, Hilja . . .	19. VII 34.	"	" Niguliste 10—6. " Tõnismägi 7.
Tšaikovski (Čaikovski) Jaroslav ja abik. Linda, sünd. Nortots	23. VII 34.	"	" Rataskaevu 7.
Tammann, Carl ja abik. Selma, sünd. Frantzen	20. VI 34.	"	" Kentmanni 5—1.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Meie lugejale.

Vastu tulles lugejate ringkonnast tulnud soovide avaldame nüüdsest peale kord kuus „Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“ peale fondibörsi kursside ka väärtpaberite kursid, mis Tallinna börsil üks kord kuus, iga kuu viimasel päeval, koteeritakse. Tehnilisil põhjusil ilmuvad need meie ajakirja veergudel iga kuu 15. päeval, s. o. kaheandalase hilinemisega.

Ühtlasi palume lugejaid ka tulevikus anda toimetusele näpunäiteid ja teha teatavaks soove, mispooldest koja häälekandjat, arvesse võttes selle piiratud ruumi, veel võiks täiendada. Toimetus ütleb nende näpunäidete eest juba ette tänu.

Mis järgu äritunnistus peab olema pagaril, kui ta oma saadusi veab välja kauplustele müügiks?

Vastus: Pagaritöökojad võivad oma saadusi müüa töökoja ruumidest ükskõik kellele ilma erilisi kauplusrume pidamata ning kaubanduslikku äritunnistust lunastamata. Kui kauplemiseks on eriline ruum, töökojast vaheseinaga lahutatud, siis tuleb lunastada III järgu äritunnistus, kui mitte ruumide arv ning müügil oleva kauba liik ei tingi kõrgema järgu äritunnistuse lunastamist. Kui aga töökoja omanik veab ise kaupa välja kaupmeestele, s. o. jällemüüjatele, siis

kuuluvad säärased toimingud otsemaksude seaduse § 449 II lisa II järgu p. 1 alla ja maksuinspektor võib, kui ta nõuab seadustähe täpset täitmist, sääraseilt äridelt nõuda II järgu kaubanduslikku äritunnistust.

Peeti ära Krediid Panga aktsionäride peakoosolek.

Neil päevil leidis aset Krediid Panga aktsionäride peakoosolek, mis tõi selgust panga edaspidise saatuse ja tegutsemise kohta. Hiljuti varriigi valitsuse poolt kinnitatud saneerimise kaava kindlustab täiel määral Krediid Panga seisukorra ja annab võimalusi edaspidiseks normaalseks tegevuseks.

Krediid Panga aktsiaist on praegu $\frac{1}{5}$ riigi ja $\frac{1}{5}$ eraisikute käes. Vastavalt tahab valitsus ka panga juhtimisest võtta osa, kuid vaatamata sellele tahetakse hoida alles Krediid Pangale erapanga ilme.

Peakooolekul toimusid ka nõukogu ning revisjonikomisjoni liikmete valimised.

Krediid Panga nõukogu liikmeteks on müüd: härrad M. Juhkam, A. Jürman, J. Rumberg, A. Tofer, V. Kesker, P. Öpik ning J. Sihver. Revisjonikomisjoni liikmeteks said: härrad A. Schipai, J. Kalm, R. Tofer ja A. Olbrei.

Kodumaa tekstiiltööstuse erinäitus Tallinna näitus-messil.

Teatavasti korraldatakse eeloleval Tallinna näitus-messil rida mitmesuguseid erinäitusi. Üheks suuremaks näib siiski kujunevat tekstiiltööstuse erinäitus. Nagu näha, on meie riidevabrikud sellele asjale pööranud tõsist tähelepanu. Seni on esinemiseks üles annud kõik meie suured riidevabrikud, trikoo-, pitsi- ja sukavabrikud, üksikud kudumisettevõtted jne.

Tekstiilkaupade väljapanekud võtavad oma alla suure pindala, väljapanekuid täiendavad veel hulgal tabelid, diagrammid jne., mis võimaldavad saada üldpildi meie riidetööstusest ja selle arengust.

Jaapani firma otsib ühendust Eestiga.

S. Kamei & Company, Exporters, Manufacturers Agents, 80, Sannomiya-Cho 1-Chome, Kobe, Jaapanist soovib astuda ärilisse vahekorda meie paremate firmadega. See ülleksportfirma on aastate eest

asutatud ja tegeleb kõigi kaubaliikidega, missuguseid ekspordeeritakse Jaapanist välisriikidele.

Nimetatud eksportfirma alasse kuuluvad järgmised kaubad: pitsid ja siid, puuvilla-, trikoo-, kummi-, naha- ja igasugused metallkaubad, pildiraamid, portselaan-, email-, lakeeritud ja klaaskaubad, mitmesugused mänguvasjad, puuvillased vihmavarjud, siid- ja pitspaikesevarjud, imiteeritud pärl-kaelakeed, kantavad grammofonid, grammofoninõelad ja igasugused muud esemed.

Tellimisi täidetakse pisimaist postsaadetistest kuni täieliste laevalaadungiteni.

Nad ei ekspordeeri mitte üksi ülaltähendatud kaupu, vaid ka igasugu muid jaapani tooteid, missuguseist ollakse huvitatud. Kui leidub huvi mingisuguse kaubaliigi vastu, siis on nad nõus võtma vastu eritellimisi ning andma igasugust sellesse puutuvat informatsiooni.

Teadete ja rahalise seisukorra suhtes võib pöörduda Hongkong Shanghai Banking Cooperation'i poole Kobes.

Daani.

Daani vineeritööstus.

Mõni aasta tagasi tekkis siin mõte asutada oma vineerivabrikut Daani pöökpuu ärakasutamiseks.

Eesti Panga nädalaaruanne.

31. juulil 1934. a.

AKTIVA		PASSIVA
1. Kättevara:		1. Põhikapital 5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides 20.490.265.48		2. Tagavarakapital 388.031.37
välisraha 9.114.143.88		3. Jooksvad kohustused:
2. Vahetusraha 1.576.046.35		a) pangatähed liikvel 32.815.056.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:
kaubavekslid 6 480.852.75		valitsuse 4.224.767.14
põllumajandusl. 1.258.746.37		pankade 7.381.255.17
metsatööstusl. 9.024.35	7.748.623.47	teised 2.859.466.92
4. Laenud:		4. Muud passivad 5.275.370.92
valitsusele 1.000.000.—		
teistele*) 4.594.235.33		
5. Kinnis- ja vallasvara 2.254.852.25		
6. Muud aktivad 11.165.780.76		
	57.943.947.52	57.943.947.52

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 62,61%.

*) Selles summas vab. väl. poolt garanteeritud laene Kr. 2.206.418.43.

JUHATUS.

ÜKSKI EDASI-
PÜÜDJAJA ELU-
JÕULINE ETTE-
VÕTE EI PUUDU
N.-MESSILT

KOGU EESTI JA
TEMA NAABRUS-
KOND KÜLASTAB
PEALINNA EESTI
MAJANDUSELU
SUURPÄEVADEL
1.—10. SEPT. K. A.

9. EESTI NÄITUS-MESS

Tallinnas 1.—10. sept. k. a.

hrra riigivanema kaitse all.

Soo uul., end. Peetri tehaste
hiigelhooneis.

Sõiduhinna soodustused Eesti ja välismaa raudteedel. Huvirongid kaugemaist maakohtadest kuni 70% sõiduhinnaalandusega. N.-messi sõidupiletid raudteel 20% hinnaalandusega, laevadel 20—25%. Gruppidel ja ekskursioonidel nende suuruse järgi.

seks ja vineeri sisseveo piiramiseks. Pikemat aega tehti vastavaid katseid, kusjuures tuli võita palju raskusi, kuna pöökpuu on vaid raskelt lõigatav vineeriks; kuid lõpuks leiti siiski sobiv töötlemise viis ja k. a. märtsi lõpul pandi uuesti asutatud vabrik käima. Nimetatud vabrik (praegu ainus Daanis) asetseb Nestvedi linnas, annab tööd umbes 150 tööliselise ning valmistab peaaegaliselt mööblivineeri. Päevane puu tarvitus on umbes 15—20 kantmeetrit. Igast palgist saavad lõigata 2—2½ meetrit vineeri ning ülejäänud jätistest valmistatakse kaste, milliseid veetakse välja daani Östasiatise kompanii laevadel Kaugesse Itta tee pakkimiseks (pöökpuu olevat eriti kohane tee pakkimiseks, sest see ei andvat teele kõrvallohnna). Nädalas olevat välja saadetud kuni 2000 kasti. Kuigi vabrik on veel alles katsete ajajärgus, olevat see hästi tellimistega varustatud. Ka on vabrikule suureks kasuks ühendus ülalnimetatud Östasiatise kompaniiga (üks suurematest daani ettevõtetest). Kuuldavasti tehakse praegu katseid selleks, et jõuda selgusele, kui võrd võib võitunne asendada vineerikastidega.

Jaapan.

Eesti-Jaapani kaubanduskokkulepe.

20. juulil k. a. hakkas maksma Eesti-Jaapani vaheline kaubanduskokkulepe, mis sõlmiti Varssavis, 21. juunil k. a. nootide vahetamise teel.

Kuna Jaapaniga seni puudus lepingvahetuskord, mis aga välispoliitilisel põhjusil meile on ebasoovitav, eeskätt selle umbusalduse tõttu, mida see esile võiks kutsuda Jaapani poolt ning sellepärast, et Mandshukuuga oleks kaubanduslik läbikäimine ainult heade suhete eeldusel Jaapaniga võimalik, siis lepiti kokku ajutise kokkuleppe sõlmimises nootide vahetuse teel, kusjuures

res meie huvid jaapani kaupade invasiooni mõttes leidsid vajalise kaitse.

S. N. V. Liidu puuturul. Soome ajakirjanduse andmeid.

Seni ilmunud andmed vene saetud puukauba ekspordi kohta näitavad, et eksporditi 1933. a. 989.000 stand., 1932. a. 969.000 stand. ja 1931. a. 967.000 st. ning 1930. a. 964.000 stand.

Viisaastaku kava järgi pidi U. S. S. R-i saetud puukauba väljavedu läinud aastal tõusma umb. 2.000.000 stand-ni. Exportles'i varema müügipoliitika järgi võis oletada, et need tunduvalt suurendatud ekspordimäärad mahutatakse turule tähelepandavate hinnaalandustega. Teiste maade saetööstustele paistis tulevik seepärast sügema. Kuid vene ekspord on, nagu näha möödunud nelja viimase aasta jooksul, püsinud võrdlemisi ühetalulisena ning on põhjust uskuda, et N.-Liidu ekspordimäärad ka lähemas tulevikus püsivad samades piirides, vaheldudes umb. 950.000 std-st kuni 1.000.000 std-ni.

Valitsuse kavade järgi peaks aastane toodang ligemal aastail märksa tõusma, nii et see 1937. a. oleks tervelt 43.000.000 kuubikmeetrit või veidi üle 9.000.000 standardi, mis tähendaks praeguse toodangu tõstmist kahekordseks. On siiski vast väga ebakindel, kas see suurejooneline kava on teostatav. See eeldaks loomulikult praeguste saeveskite moderniseerimist ja töö ratsionaliseerimist ning pealeselle paljude uute saeveskite ehitamist, mis jällegi nõuab suuri ja raskesti hangitavaid kapitale. Juurekasvanud raumis- ja transpordiraskused mõjuvad ka takistavalt ja lõpuks tuleb võtta arvesse, et vene saetud puukauba tarvidus siseturul kasvab iga aastaga tähelepandavalt. Need seisukohad kindlustavad arvamist, et teistel maadel pole enam karta vene ekspordi võimsat juurekasvu.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba sh.	35/7½
Rosario Santa Fe „	27/6
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	—
Good Canadian sh.	13/9
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg. sh.	6/—
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh.	7/—7/3
Linnad, cif. per tn.	
Livonian, Basis Risten £	69/—
Tows, Soviet „	

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri sh.	86/—94/—
Daani „	90/—
Hollandi „	86/—
Eesti „	84/—
Rootsi „	86/—
Poola „	82/—
Munad — 120 kg.	
Inglise „	16/—
Võl.	
Eesti „	78/—
Läti „	
Leedu „	76/—
Siberi „	72/—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

		Kroomid	Kroomid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.			
Pütilijahu:			
Rukkipütil patent (ä 50 kg.).	100 kg. —		
harilik	21.50		
„Eesti Parem“ saiajahu	38.—		
„Kalev“	29.—		
„Kungla“	27.—		
„Sampo“	21.—		
Manna	38.—		
Granular	36.—		
Saiajahu poolsõre	100 kg. 37.—		
sõre	38.—		
Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100kg. —			
sõre, Ameerika ja Inglise ” —			
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki	12.10—13.10		
rukkipütil	20.50—21.50		
nisu, pehme —			
sõre	21.00—38.00		
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg. 0.29		
A/S. Rotermanni teh. Kroomid.			
Jahud: rukki	100 kg. 12.80		
pütil	21.—		
nisu, pehme — sõre	21.00—40.00		
Nisu, Eesti	17.00—20.00		
külvi, suvi „Rubin“	—		
Rukis, Eesti	11.—		
Kaerad, toidu, Eesti	9.00—10.00		
Odrad, õlle, Eesti	—		
toidu, Eesti	—		
Herned, peluskid, külvi	—		
Riis, Burma II	42.50—48.50		
Kartulid, sõõgi	—		
piirituse	—		
vabriku	—		
Kartulitärklis „Supérieur“	18.00—20.00		
Siirup, kartuli, 42%	22.00—24.00		
Glükoos	22.00		
Või, ekspord, I sort	1 kg. —		
Margarin, välismaa	—		
kodumaa	0.65—0.70		
Juust, „schveitsi“, kodumaa	1 kg. 1.10		
Kakao, Hollandi	1 kg. 2.00—2.60		
Kakao, Kave, Tallinn	1.50—2.50		
„Extra“	—		
„President“	—		
Kohv, Rio, Santos jne.	4.50—5.00		
Kesk-Ameerika sordid	5.00—5.50		
Tee, laht., oranž Pekoe, Tšellon	5.50—6.00		
oranž Pekoe, Java	5.50—6.00		
Moning, Hiina	5.80—6.50		
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg. —		
„Inglise“	42.75—43.25		
„Poola“	42.50—43.00		
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun Irboska ja Narva	3.80		
Sool, lahtine, Saksa	3.65		
Poola	3.65		
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	—		
„Mattulls“	—		
„Fulls“	—		
Šoti „Spent“	—		
„Matties“ I s.	36.00—38.00		
„Matties“ II s.	35.00—37.00		
„Matfulls“	39.00—41.00		
Islandi, 1/1	26.00—27.50		
1/2	14.00—15.00		
Liha, sea, I sort	1 kg. 0.45—0.58		
Liha, looma, I sort	0.22—0.41		
Õlikoogid, linaseemne	100 kg. —		
päevalille	—		
palmi	—		
Jahu, päevalille	—		
Segajõutoit I sort	—		
II sort	—		
Sojatangud	—		
Nisukliid	—		
Maapäkkliikooigid	—		
Puuvillane riele, Bjas, netto	mtr. 0.49.50—0.62.25		
„Mitkal“	0.36.50—0.47.50		
Lina, ristna R	96.00—93.00		
hoffsdreiband HD	87.75—84.75		
dreiband D	79.50—76.50		
ordinäärdreiband OD	71.25—68.25		
liivi-ordinäärdreiband LOD	63.00—60.00		
takupraak H	51.00—48.00		
Õlilinnaseemned, 90% baas, 100 kg	—		
Linaseemned, külvi, 95% baas,	—		
Kivisüsi, auru, Yorkshire, 2 korda pestud	1000 kg. 38.00		
auru, Newcastle	36.00		
sepa	36.00—40.00		
Koks, kütte	1000 kg. 50.00—55.00		
gaasi, Tallinna gaasivabr.	50.—		
Kütteturvas (riigi turbatõöst.)	8.30		
Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	8.50		
Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg. 5.25 (v. 5.—)		
Raskeõli	8.25 (v. 5.—)		
Estobituumen A, B, C (gudrong) tünnid. br.	9.25		
D. E. (pigi)	9.25		
Katuselakk,	9.25		
Fenolaat, tünnides, netto	5.50 (v. 5.—)		
Karbolineum „Estokarbolineum“ A. B. netto	10.75 (v. 8.—)		
„Estokarbolineum“ C, netto	8.75 (v. 8.—)		
Raualakk, tünnides, netto	18.75 (v. 8.—)		
Imbutusõli A, netto, tünnides	—		
B	7.75 (v. 5.—)		
C	5.75 (v. 5.—)		

Kroonid.

Kroonid.

Tolmuõli	100kg.	8.75(v.5.—)
Asfaltmastiks netto, tünnides	"	5.75
" emulsioon	"	9.75
Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.30 (v. 5.—)
Autobensiin	"	0.27
Diiselmootor-nafta	1kg.	0.11
Putukamürk „Puttox“	"	—
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.12
" -nafta	"	0.11
Raud, sordi	100 kg.	13.00
" latt	"	13.00
" vits	"	18.00
" plekk	"	17.50—27.50
" plekk, tsingitud	"	36.50—39.00
" talad	"	12.50
Teras, vedru	"	25.00
" valu	"	25.00
Inglitina	"	495.00
Seatina	"	31.00
Vaskplekk, punane	"	140.—200.—
" valge	"	130.—195.—
Tsinkplekk	"	65.00—70.00
Masinaõli, mitmesugune	"	19.00
Mootoriõli, mitmesugune	"	35.00—50.00
Autoõli, mitmesugune	"	37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt- teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg	45.00
Linaseemneõli	100 kg	67.00
Värnits	"	67.00
Tsilindriõli, ameerika	"	27.00—50.00
" Vene 280°	"	—
" " 320°	"	—
Nafta, Vene	"	—
" Ameerika	"	10.00—11.00
" Poola	"	10.00—11.00
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	11.50—12.50
" Ameerika " " "	"	11.50—12.50
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi- tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto		0.27
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin tsistern., fr. Tall., ühes teede- maks.	"	33.00—35.00
Bensiin, I s. välisbensiin	"	0.29
Pesusooda, kodumaa	100 kg	8.50.—9.50
Seebikivi	"	32.00.—37.00
Värvid, nigros, vees sulav, välism.	1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	"	0.51—0.53
" tinavalge,	"	0.80—0.82
" ooker, "	"	0.19—0.25
Superfosfaat 18—200/0	kott	—
Segafosfaat 22—230/0	"	—
Kaalisool 400/0	"	—
Salpeeter, õiili 160/0	"	—
Lubisalpeeter 150/0	"	—
Lubiammoonsalpeeter	"	—
Väävelhapu ammoniaak 30/0 1.) kg.	"	—
Paber, rotatsioon	"	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn	7.65—7.75
Kriit, toores	100 kg.	4.25—4.50
" pestud	"	4.25—4.50
Kivitorv	"	15.00—24.00
Puutorv	"	17.00—18.00
Lubi	"	3.25—3.50

Kips, tükkides, fr. v. Irboska 1000 kg.	—
" jahvatatud	12.00
" krohvimise	22.00
Telliskivid, I s., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	35.—
Silikaat, I s., fr. vabrik	39.00
Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)	130.—
Tallanahk, eesti nahast 1 kg.	2.00—2.15
" " Ameerika, I s.	2.45
" " " II s.	2.30
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.	5.50—7.00

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
ingl. pennides (d) loko okt. 6.88, jaan. 6.86,
märts 6.87, mai 6.86.

Peekonsigade nädalahinnad, Tall. 5.—11. VIII 1934.

Turg:

Peekonsigade tapakaalud:	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.72	0.67	} siseturu hinnad	}
55—59,5 " }	0.67	0.63		
72,5—75 " }				
50—54,5 " }	0.63	0.59		
75,5—80 " }				

Kanamunad.

Põllutöömisteeriumi Põllumajand. Osak. kana-
munade hinna noteerim. komisjon noteeris 3. aug.
1934. a. järgmised kanamunade hinnad: koos juu-
remaksuga 1 kg. eksportmune hind franko kogumis-
punkt kr. 0.45 kg., mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures kr. 0.225 kümme
55 " " " " " 0.245
60 " " " " " 0.270

Hinnad on maksvad franko sortimispunkt, mis
registreeritud Põllumajanduse Osakonnas.

Või.

I s. 1 kg. kr. 0.78, mis tulnud sisse 28. VII—2. VIII
1934. a.

Lina

Tallinn — Stettin 1000 kg. rmk.	—
" — Gent 1016 kg. sh	—
" — Dundee " "	—
" — Belfast " "	—

Puumaterjaalid. Standard

Tallinn — London	sh 30/— netto
" — Hull	33/— brutto
" — Southampton	37/6
" — Manchester	40/—
" — Grangemouth	27/6
" — Belfast	40/—
" — Dundee	30/—
" — Antwerpen	32/6
" — Gent	32/6
" — Rotterdam	hfl. 12.50
" — Amsterdam	" 14.—

Segakaup.

Tallinn — Stettin 1000 kg. rmk.	18.—
" — London 1016 kg. sh	17/—40/—
" — Stokholm 1000 kg. rkr.	11.30.—
" — Stettin, või, tünn	rmk. 1.50
" — London " "	sh. 2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. juulil 1934. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt	Viimane divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad	Kroonides	
1927. a. 7% välislaenu (dollarites) \$	1000	—	—	2600	2700		
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	49	50		
Majand.-min. rahandus- osakonna pantkirjad:							
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	47	48		
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	49	50		
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	60	62		
Pikalaenu Panga:							
pantk. (20 a.) 7%	1000	—	—	1000	1010		
" (5 a.) 5 1/2%	5000	—	—	—	—		
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—		
Eesti Maapanga:							
8% pantk. (6 a.)	100	—	—	100	105		
6% " (3 a.)	100	—	—	—	100		
6% " (1 ja 5 a.)	100	—	—	—	95		
6% " (2 a.)	100	—	—	90	95		
4% " (4 a.)	100	—	—	—	100		
Asunduskapitali 4% võla- kirjad	100	—	—	—	100		
6% Eesti Hüpoteegi Panga pantlehed	100	—	—	75	76		
Eestimaa Maade Krediidk.: 5% (rublades) Rbl.	100	—	—	1.20	2.25		
4% " "	100	—	—	1.—	2.—		
Tall. Immoobilpang " "	100	—	—	3.80	4.—		
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	—	95	100		
Aktsiad:							
Eesti Panga	50	8%	—	60	65		
Pärnu Krediidpanga	50	—	—	—	—		
A.-s. „Port-Kunda“	1	—	—	—	—		
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—		
" „Fr. Krull“	50	—	—	—	—		
" „Massoprodukt“	50	—	—	—	—		
" „Saku õllefabr.“	50	—	—	—	—		
" „Türi paberi- ja puu- papifabr.“	50	—	—	—	—		
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—		
" „Põhja Kinnituss.“	50	8%	—	—	—		
" „Eestimaa Trüki- koda“	50	3%	—	—	—		
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—		
" „Balti puuvilla ket- ramise ja kudumise vab- rik.“	50	—	—	—	—		
„Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	2%	—	—	—		
„Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s. „Volta“	50	—	—	—	—		
A.-s. „Sindi Tekstiilvab- rikute Ühisuse“ ajutised tunnistused	50	—	—	—	—		
Kindlustus-aktsias. „Eesti Unioon“	50	—	—	—	—		
Kindlustus-aktsias. „Pola- ris“	50	12%	—	—	—		

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		6 VIII 1931	7 VIII 1931	8 VIII 1931	9 VIII 1934	10 VIII 1934	11 VIII 1934
New- York 1 dollar	T. O. M.	— 3.58 3.66	— 3.58 3.66	— 3.57 3.65	— 3.57 3.65	— 3.57 3.65	— 3.56 3.64
London 1 nael- sterl.	T. O. M.	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35
Berliin 100 s. riigim.	T. O. M.	— 140.— 143.—	— 139.50 142.50	— 139.65 142.65	— 140.15 143.15	— 140.50 143.50	— 140.55 143.55
Helsingi 100 soo- me m.	T. O. M.	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10
Stokholm 100 root- si kr.	T. O. M.	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60
Kopenh. 100 daa- ni kr.	T. O. M.	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05
Oslo 100 nor- ra kr.	T. O. M.	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15
Paris 100 prants. fr.	T. O. M.	— 23.70 24.—	— 23.70 24.—	— 23.70 24.—	— 23.70 24.—	— 23.70 24.—	— 23.70 24.—
Amsterd. 100 flo- riini	T. O. M.	— 243.45 246.45	— 243.30 246.30	— 243.45 246.45	— 243.45 246.45	— 243.45 246.45	— 243.60 246.60
Riia 100 latti	T. O. M.	— 116.40 118.65	— 116.40 118.65	— 116.45 118.70	— 116.40 118.65	— 116.40 118.65	— 116.45 118.70
Zürich 100 helv. fr.	T. O. M.	— 117.40 118.90	— 117.40 118.90	— 117.45 118.95	— 117.40 118.90	— 117.40 118.90	— 117.45 118.95
Brüssel 100 bel- gat	T. O. M.	— 84.40 85.60	— 84.40 85.60	— 84.45 84.65	— 84.45 85.65	— 84.45 85.65	— 84.50 85.70
Milaano 100 liirat	T. O. M.	— 30.75 31.25	— 30.75 31.25	— 30.80 31.30	— 30.80 31.30	— 30.80 31.30	— 30.80 31.30
Praha 100 tšehh. kr.	T. O. M.	— 14.85 15.15	— 14.85 15.15	— 14.90 15.20	— 14.90 15.20	— 14.90 15.20	— 14.90 15.20
Viin 100 austr. sh.	T. O. M.	— 67.05 68.45	— 67.95 68.95	— 67.10 68.50	— 67.10 68.50	— 67.10 68.50	— 67.10 68.50
Budapest 100 pen- got	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Varssav 100 slotti	T. O. M.	— 67.95 68.95	— 67.05 68.45	— 68.— 69.—	— 68.— 69.—	— 68.— 69.—	— 68.— 69.—
Kaunas 100 litti	T. O. M.	— 59.80 60.70	— 59.80 60.70	— 59.80 60.70	— 59.80 60.70	— 59.80 60.70	— 59.80 60.70
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Danzig 100 guld- nat	T. O. M.	— 117.40 118.90	— 117.40 118.90	— 117.45 118.95	— 117.40 118.90	— 117.40 118.90	— 117.45 118.95